

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 28. února 2019¹

Věc C-658/17

WB
za přítomnosti
Notariusz Przemysław Bac

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Sądem Okręgowym w Gorzowie Wielkopolskim
(Krajský soud ve Velkopolském Hořově, Polsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Nařízení (EU) č. 650/2012 – Článek 3 odst. 1 písm. g) a i) – Pojmy ‚rozhodnutí‘ a ‚veřejná listina‘ v dědických věcech – Článek 3 odst. 2 – Pojem ‚soud‘ v dědických věcech – Chybějící oznámení dotčeného členského státu o notářích jakožto soudech – Pojem ‚soudní funkce‘ – Právní kvalifikace vnitrostátního dědického osvědčení – Prováděcí nařízení (EU) č. 1329/2014 – Formulář a potvrzení“

I. Úvod

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 písm. g) a i) a odst. 2, jakož i čl. 39 odst. 2, čl. 46 odst. 3 písm. b) a článku 79 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení², jakož i výkladu příloh 1 a 2 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1329/2014 ze dne 9. prosince 2014, kterým se stanoví formuláře uvedené v nařízení č. 650/2012³.

2. Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi paní WB a polským notářem, který jí pro účely uznání kopie dědického osvědčení týkajícího se dědictví po jejím otci, jehož je dědičkou, odmítl vydat jedno z potvrzení stanovených v nařízení čl. 650/2012 o tom, že dané dědické osvědčení je buď rozhodnutím, nebo veřejnou listinou v dědických věcech.

3. Podle vnitrostátního práva obsahuje dědické osvědčení seznam dědiců nebo odkazovníků, jakož i podrobnosti týkající se rozsahu jejich dědických práv⁴ a z tohoto titulu je klíčovým dokumentem při vypořádání dědictví.

4. Tato věc poskytuje Soudnímu dvoru příležitost upřesnit vymezení pojmů „rozhodnutí“ a „soud“ ve smyslu nařízení č. 650/2012, a to zejména rozhodnutím o tom, zda notář, kterému vnitrostátní právo přiznává pravomoc vydávat dědická osvědčení, vykonává „soudní funkce“.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Úř. věst. 2012, L 201, s. 107.

3 – Úř. věst. 2014, L 359, s. 30.

4 – Pokud jde o rozmanitost vnitrostátních dědických osvědčení v jednotlivých členských státech a jejich definice, viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Oberle (C-20/17, EU:C:2018:89, body 23 až 25). V nařízení č. 650/2012 v čl. 62 odst. 3, který se týká evropského dědického osvědčení, se používá výraz „vnitrostátní dokumenty používané v členských státech pro obdobné účely“.

5. Na základě své analýzy navrhu, aby Soudní dvůr odpověděl na otázky Sądu Okręgowyho w Gorzowie Wielkopolskim (Krajský soud ve Velkopolském Hořově, Polsko) tak, že polský notář pověřený vydáním dědictvého osvědčení nevykonává soudní funkce. Jím vyhotovený akt je podle mého názoru veřejnou listinou, k jejíž kopii může být připojen formulář podle čl. 59 odst. 1 nařízení č. 650/2012, který je uveden v příloze 2 prováděcího nařízení č. 1329/2014, a to na žádost jakékoli osoby, která projeví zájem o použití tohoto aktu v jiném členském státě.

II. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Nařízení č. 650/2012

6. Body 7, 20 až 22, 62, 67, 69 a 76 odůvodnění nařízení č. 650/2012 uvádějí:

„(7) Je třeba usnadnit řádné fungování vnitřního trhu odstraněním překážek volného pohybu osobám, které se v současnosti potýkají s obtížemi při uplatňování svých práv v souvislosti s dědictvím, jež má přeshraniční dopady. V evropském prostoru práva musí být občanům umožněno předem uspořádat své dědictví. Práva dědiců a odkazovníků, dalších osob zůstaviteli blízkých a věřitelů zůstavitele musí být účinným způsobem zaručena.

[...]

(20) Toto nařízení by mělo respektovat jednotlivé systémy vypořádání dědictvých záležitostí, jež se uplatňují v členských státech. Pro účely tohoto nařízení by proto měl být pojem ‚soud‘ vykládán široce tak, aby zahrnoval nejen soudy v pravém slova smyslu vykonávající soudní funkce, ale také notáře a rejstříkové úřady v některých členských státech, kteří nebo které v určitých dědictvých záležitostech vykonávají soudní funkce stejně jako soudy, a notáře a právní odborníky, kteří v některých členských státech vykonávají v konkrétních dědictvých věcech soudní funkce na základě zmocnění soudu. Na všechny soudy ve smyslu tohoto nařízení by se měla vztahovat pravidla příslušnosti, která jsou v něm stanovena. Naproti tomu by pojem ‚soud‘ neměl zahrnovat nesoudní orgány členských států, které mají podle vnitrostátních právních předpisů pravomoc jednat v dědictvých věcech, jako jsou například notáři ve většině členských států, v nichž v souladu s běžnou praxí nevykonávají soudní funkce.

(21) Toto nařízení by mělo umožnit, aby všichni notáři, kteří mají pravomoc jednat v členských státech v dědictvých věcech, mohli tuto pravomoc vykonávat. Otázka, zda jsou notáři v konkrétním členském státě vázáni pravidly pro určení příslušnosti stanovenými v tomto nařízení, by měla záviset na tom, zda se na ně pro účely tohoto nařízení vztahuje pojem ‚soud‘.

(22) Rozhodnutí vydaná notáři v dědictvých věcech v členských státech by měla obíhat podle tohoto nařízení. Pokud notáři vykonávají soudní funkce, jsou vázáni pravidly pro určení příslušnosti a jimi vydaná rozhodnutí by měla obíhat v souladu s ustanoveními o uznávání, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí. Pokud notáři nevykonávají soudní funkce, nejsou pravidly pro určení příslušnosti vázáni a jimi vydané veřejné listiny by měly obíhat v souladu s ustanoveními o veřejných listinách.

[...]

(62) ‚Pravost‘ veřejné listiny by měla být autonomním pojmem, který by měl zahrnovat prvky jako její původnost, splnění formálních náležitostí, pravomoc orgánu, jenž listinu vyhotovil, a postup, jímž je vyhotovena. Zároveň by měl zahrnovat faktické prvky zapsané do veřejné listiny příslušným

orgánem, jako například skutečnost, že uvedené strany se před tento orgán dostavily v uvedený den a učinily uvedená prohlášení. Strana, jež si přeje napadnout pravost veřejné listiny, by tak měla učinit u příslušného soudu v členském státě původu této veřejné listiny podle práva uvedeného členského státu.

[...]

- (67) Rychlé, usnadněné a účinné vypořádání dědictví s přeshraničními dopady v Unii vyžaduje, aby dědicové, odkazovníci, vykonavatelé dědictví či správci pozůstalosti měli možnost snadno prokázat své postavení nebo práva a pravomoci v jiném členském státě, například v členském státě, kde se nachází majetek, který je předmětem dědictví. To by jim mělo toto nařízení umožnit ustanovením o vytvoření jednotného osvědčení, evropského dědického osvědčení [...], jež se bude vydávat pro použití v jiném členském státě. Aby byla dodržena zásada subsidiarity, toto osvědčení by nemělo nahradit vnitrostátní dokumenty, jež mohou pro podobné účely existovat v členských státech.

[...]

- (69) Použití [evropského dědického] osvědčení by nemělo být povinné. To znamená, že osoby oprávněné k podání žádosti o osvědčení by neměly mít žádnou povinnost tak učinit, nýbrž by měly mít možnost využít ostatních nástrojů dostupných podle tohoto nařízení (rozhodnutí, veřejných listin a soudních smírů). Žádný orgán nebo osoba, kterému či které bylo předloženo [evropské dědické] osvědčení vydané v jiném členském státě, by však neměly mít právo požadovat, aby namísto osvědčení bylo předloženo rozhodnutí, veřejná listina nebo soudní smír.

[...]

- (76) Aby bylo usnadněno používání tohoto nařízení a umožněno používání moderních komunikačních technologií, měly by být rovněž stanoveny standardní formuláře pro potvrzení, která bude třeba předložit spolu s žádostí o prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí, veřejné listiny či soudního smíru, a pro žádost o evropské dědické osvědčení, jakož i pro samotné osvědčení.“

7. Článek 3 tohoto nařízení stanoví:

„1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

- g) „rozhodnutím“ každé rozhodnutí v dědických věcech vydané soudem členského státu bez ohledu na to, jak je toto rozhodnutí označeno, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem;

[...]

- i) „veřejnou listinou“ dokument v dědické věci, který byl formálně vyhotoven nebo zaregistrován jako veřejná listina v některém členském státě a jehož pravost:
- i) se vztahuje na podpis i na obsah listiny a
 - ii) byla ověřena orgánem veřejné moci či jiným orgánem zmocněným pro tento účel členským státem původu.

2. Pro účely tohoto nařízení se ‚soudem‘ rozumějí veškeré soudní orgány a všechny ostatní orgány a právní odborníci s pravomocí v dědických věcech, kteří vykonávají soudní funkce nebo jednají na základě zmocnění soudním orgánem nebo pod dohledem soudního orgánu, jestliže tyto ostatní orgány a právní odborníci nabízejí záruky nestrannosti a práva všech stran být vyslechnut a jestliže jejich rozhodnutí vydaná podle práva členského státu, v němž působí:

- a) mohou být napadena před soudním orgánem nebo jím přezkoumána; a
- b) mají obdobnou sílu a účinky jako rozhodnutí soudního orgánu v téže věci.

Členské státy informují Komisi o ostatních orgánech a právních odbornících uvedených v prvním pododstavci v souladu s článkem 79.“

8. Kapitola IV uvedeného nařízení, nadepsaná „Uznávání, vykonatelnost a výkon rozhodnutí“, obsahuje čl. 39 odst. 1 a 2, který stanoví:

„1. Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení.

2. Stane-li se sporným, zda rozhodnutí má být uznáno, může každá strana, která uplatňuje uznání jako hlavní věc v daném sporu, v řízení podle článků 45 až 58 navrhnout, že soudní rozhodnutí má být uznáno.“

9. Článek 43 téhož nařízení stanoví:

„Rozhodnutí vydaná v některém členském státě a vykonatelná v tomto státě jsou vykonatelná v jiném členském státě, pokud tam byla na žádost kterékoli dotčené strany prohlášena vykonatelnými v souladu s postupem stanoveným v člácích 45 až 58.“

10. Článek 46 odst. 3 nařízení č. 650/2012 stanoví:

„K návrhu [na prohlášení vykonatelnosti] musí být přiloženy tyto dokumenty:

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti;
- b) potvrzení vydané soudem nebo příslušným orgánem členského státu původu za použití formuláře stanoveného poradním postupem podle čl. 81 odst. 2, aniž je dotčen článek 47.“

11. Článek 59 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Veřejná listina vyhotovená v jednom členském státě má v jiném členském státě stejné důkazní účinky jako ve státě původu, popřípadě účinky co nejvíce srovnatelné, pokud to není zjevně v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) dotčeného členského státu.

Osoba, jež má v úmyslu použít veřejnou listinu v jiném členském státě, může požádat orgán, který listinu vyhotovil v členském státě původu, aby vyplnil formulář stanovený poradním postupem podle čl. 81 odst. 2 a popsal v něm důkazní účinky, které daná veřejná listina vyvolává v členském státě původu.“

12. Článek 60 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Veřejná listina, která je vykonatelná v členském státě původu, se prohlásí za vykonatelnou v jiném členském státě na návrh kterékoli dotčené strany v souladu s postupem stanoveným v člácích 45 až 58.

2. Pro účely čl. 46 odst. 3 písm. b) vydá orgán, který veřejnou listinu vyhotovil, na návrh kterékoli zúčastněné strany potvrzení za použití formuláře stanoveného poradním postupem podle čl. 81 odst. 2.“

13. Článek 62 téhož nařízení stanoví:

„1. Toto nařízení zavádí evropské dědické osvědčení [...], které se vydá za účelem použití v jiném členském státě a vyvolá účinky uvedené v článku 69.

2. Použití [evropského dědického] osvědčení není povinné.

3. [Evropské dědické] osvědčení nenahrazuje vnitrostátní dokumenty používané v členských státech pro obdobné účely. Osvědčení, které již bylo vydáno za účelem použití v jiném členském státě, nicméně vyvolává účinky uvedené v článku 69 i v členském státě, jehož orgány je vydaly v souladu s touto kapitolou.“

14. Článek 79 odst. 1 a 2 nařízení č. 650/2012 stanoví:

„1. Komise na základě informací členských států stanoví seznam ostatních orgánů a právních odborníků podle čl. 3 odst. 2.

2. Členské státy oznámí Komisi všechny následné změny informací uvedených na tomto seznamu. Komise seznam odpovídajícím způsobem změní.“

15. Komise od Polska neobdržela žádné informace týkající se výkonu soudních funkcí notáři⁵.

2. Prováděcí nařízení č. 1329/2014

16. Článek 1 odst. 1 a 2 prováděcího nařízení č. 1329/2014 stanoví:

„1. Formulář, který má být použit pro potvrzení týkající se rozhodnutí v dědických věcech podle čl. 46 odst. 3 písm. b) nařízení [...] č. 650/2012, je formulář I stanovený v příloze 1.

2. Formulář, který má být použit pro potvrzení týkající se veřejné listiny v dědických věcech podle čl. 59 odst. 1 a čl. 60 odst. 2 nařízení [...] č. 650/2012, je formulář II stanovený v příloze 2.“

B. Polské právo

1. Notářský řád

17. Vydávání dědických osvědčení polskými notáři se řídí články 95a až 95p prawa o notariacie (zákon, kterým se zavádí notářský řád)⁶ ze dne 14. února 1991, ve znění zákona ze dne 13. prosince 2013⁷ (dále jen „notářský řád“).

18. Článek 95b notářského řádu stanoví:

„Před vyhotovením dědického osvědčení sepíše notář za přítomnosti všech dotčených osob, s přihlédnutím k článku 95ca, dědický protokol.“

⁵ – Viz bod 62 tohoto stanoviska.

⁶ – Dz. U. č. 22, položka 91.

⁷ – Dz. U. z roku 2014, položka 164.

19. Článek 95c odst. 1 a 2 notářského řádu stanoví:

„1. Při sepisování dědického protokolu poučí notář přítomné osoby o povinnosti uvést všechny skutečnosti, které jsou obsahem protokolu, a o trestní odpovědnosti za uvedení nepravdivých prohlášení.

2. Dědický protokol obsahuje zejména:

- 1) souhlasnou žádost o vydání dědického osvědčení podanou osobami přítomnými při sepisování protokolu.

[...]“

20. Článek 95ca odst. 1 a 3 notářského řádu stanoví:

„1. Na žádost přítomné dotčené osoby vyhotoví notář návrh dědického protokolu.

[...]

3. Dotčená osoba může v prohlášení učiněném před notářem, který vyhotovil návrh dědického protokolu, nebo před jiným notářem potvrdit údaje obsažené v návrhu dědického protokolu a vyjádřit souhlas se sepsáním dědického protokolu v souladu s tímto návrhem.“

21. Článek 95e notářského řádu stanoví:

„1. Po sepsání dědického protokolu vyhotoví notář dědické osvědčení, nemá-li pochybnosti o pravomoci tuzemských soudů, obsahu příslušného cizího práva, osobě dědice, výši dědických podílů, a v případě, kdy zůstavitel zřídí odkaz *per vindicationem*, ani o osobě, v jejíž prospěch je odkaz *per vindicationem* zřízen, a předmětu odkazu.

2. Notář odmítne vyhotovit dědické osvědčení, pokud:

- 1) ve vztahu k pozůstalosti bylo již dříve vyhotoveno dědické osvědčení nebo vydáno usnesení o potvrzení nabytí dědictví;
- 2) při vyhotovování dědického protokolu vyjdou najevo skutečnosti nasvědčující tomu, že při jeho vyhotovování nebyly přítomny všechny osoby, které by mohly být zákonnými dědici nebo dědici ze závěti anebo osobami, v jejichž prospěch zřídil zůstavitel odkazy *per vindicationem*, anebo že existují nebo existovaly závěti, které nebyly otevřeny nebo oznámeny;

[...]

- 4) ve věci nemají pravomoc tuzemské soudy^[8].

3. Má-li pozůstalost připadnout obci nebo Skarbowi Państwa [Státní pokladna, Polsko] jako zákonnému dědici a důkazy předložené dotčenou osobou nejsou pro účely vyhotovení dědického osvědčení dostatečné, může notář vyhotovit dědické osvědčení teprve poté, co dědice vyrozumí vyhláškou na náklady dotčené osoby. Ustanovení článků 673 a 674 kodeksu postępowania cywilnego [občanský soudní řád] se použijí obdobně.“

8 – Z toho, co bylo řečeno na jednání, vyplývá, že tento výraz je překladem pojmu „jurysdykcja krajowa“ a běžně se používá při odkazování na kritéria pro určení mezinárodní příslušnosti polských soudů, která musí být odlišena od určení vnitrostátní pravomoci „właściwość“.

22. Článek 95j notářského řádu stanoví:

„Dědické osvědčení zapsané do rejstříku má účinky pravomocného usnesení o potvrzení nabytí dědictví.“

23. Článek 95p notářského řádu stanoví:

„Hovoří-li se v jiných předpisech o usnesení o potvrzení nabytí dědictví, je třeba jím rozumět i dědické osvědčení zapsané do rejstříku. Spojuje-li zákon začátek nebo konec doby nebo lhůty se dnem, kdy nabude právní moci usnesení soudu o potvrzení nabytí dědictví, je třeba jím rozumět i den zápisu dědického osvědčení do rejstříku.“

2. *Občanský zákoník*

24. Článek 1025 odst. 2 kodeksu cywilnego (občanský zákoník) stanoví:

„Osoba, které bylo potvrzeno nabytí dědictví nebo vydáno dědické osvědčení, se považuje za dědice.“

25. Článek 1027 občanského zákoníku stanoví:

„Vůči třetí osobě, která nevznáší nárok na pozůstalost z titulu dědění, může dědic svá dědická práva doložit jen potvrzením nabytí dědictví nebo dědickým osvědčením zapsaným do rejstříku.“

26. Článek 1028 občanského zákoníku stanoví:

„Nakládá-li osoba, které bylo potvrzeno nabytí dědictví nebo vydáno dědické osvědčení, ačkoli dědicem není, s právem, které spadá do pozůstalosti, ve prospěch třetí osoby, nabývá osoba, která má z tohoto jednání prospěch, právo nebo je zproštěna od povinnosti, jednala-li v dobré víře.“

3. *Občanský soudní řád*

27. Článek 669¹ občanského soudního řádu stanoví:

„1. Dědický soud zruší dědické osvědčení zapsané do rejstříku, bylo-li o téže pozůstalosti rozhodnuto usnesením o potvrzení nabytí dědictví.

2. Je-li v souvislosti s touž pozůstalostí zapsáno do rejstříku více dědických osvědčení, zruší dědický soud na návrh dotčené osoby všechna dědická osvědčení a vydá usnesení o potvrzení nabytí dědictví.

3. Kromě okolností uvedených v odst. 1 a 2 je zrušení dědického osvědčení zapsaného v rejstříku přípustné jen v případech stanovených zákonem.“

28. Článek 679 občanského soudního řádu stanoví:

„1. Důkaz, že osoba, které bylo potvrzeno nabytí dědictví, není dědicem nebo že její dědický podíl je jiný, než jaký byl potvrzen, může být proveden jen v řízení o zrušení nebo o změnu potvrzení nabytí dědictví za použití ustanovení této kapitoly. Osoba, která byla účastníkem řízení o potvrzení nabytí dědictví, se ovšem může změny usnesení o potvrzení nabytí dědictví domáhat jen tehdy, je-li její návrh založen na důvodu, který nemohla uplatnit v uvedeném řízení, a je-li návrh na změnu podán do jednoho roku ode dne, kdy jej mohla uplatnit poprvé.

2. Návrh na zahájení takového řízení může podat každá dotčená osoba.

3. Je-li prováděn důkaz, že dědictví nebo jeho část nabyla jiná osoba než osoba uvedená v pravomocném usnesení o potvrzení nabytí dědictví, dědický soud potvrdí změnou tohoto usnesení nabytí dědictví v souladu se skutečným právním stavem.

4. Ustanovení odst. 1 až 3 se použijí obdobně na dědické osvědčení zapsané v rejstříku i na potvrzení nabytí předmětu odkazu *per vindicationem*.“

III. Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a předběžné otázky

29. Stěžovatelka, paní WB, byla jedním z účastníků řízení týkajícího se dědictví po jejím otci, polském státním příslušníkovi, který zemřel dne 6. srpna 2016 a jehož poslední obvyklé bydliště bylo v Polsku, přičemž toto řízení se týkalo získání dědického osvědčení. Tento akt byl vyhotoven polským notářem dne 21. října 2016 podle polského práva.

30. Vzhledem k tomu, že zůstavitel byl podnikatelem, který vykonával hospodářskou činnost nedaleko německo-polských hranic, chtěla stěžovatelka vědět, zda nějaká nebo několik německých bank neudrží kapitál, a pokud ano, jaká výše kapitálu může být součástí pozůstalosti.

31. Za tímto účelem požádala WB dne 7. června 2017 o vydání kopie dědického osvědčení vyhotoveného notářem spolu s potvrzením, že se jedná o rozhodnutí v dědických věcech ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012, vyhotovené formou formuláře upraveného v příloze 1 prováděcího nařízení č. 1329/2014. Podpůrně pro případ zamítnutí hlavního bodu žádosti stěžovatelka požádala, aby byl ke kopii aktu přiložen formulář II uvedený v příloze 2 tohoto nařízení, který má být použit pro potvrzení týkající se veřejné listiny v dědických věcech ve smyslu čl. 3 odst. 1 bodu i) nařízení č. 650/2012.

32. Protokolem ze dne 7. června 2017 odmítl zástupce notáře vydat kopii dědického osvědčení spolu s některým z požadovaných potvrzení. Na podporu tohoto odmítnutí uvedl v písemném prohlášení ze dne 12. června 2017, že toto osvědčení je „rozhodnutím“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012 a že vzhledem k chybějícímu oznámení, které měla Polská republika učinit ve vztahu ke Komisi v souladu s čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení ohledně notářů, kteří vydávají dědická osvědčení v rámci výkonu soudní funkce, nebylo možné vydat osvědčení v podobě formuláře uvedeného v příloze 1 prováděcího nařízení č. 1329/2014. Pokud jde o podpůrný návrh žalobkyně, zástupce notáře uvedl, že je-li dědické osvědčení považováno za „rozhodnutí“, nemůže být „veřejnou listinou“, takže ačkoli jsou splněny podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012, vydání odpovídajícího potvrzení v podobě formuláře uvedeného v příloze 2 prováděcího nařízení č. 1329/2014 není možné.

33. Na podporu své stížnosti podané u Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim (Krajský soud ve Velkopolském Hořově) WB uvedla, že dědické osvědčení splňuje podmínky pro to, aby mohlo být považováno za „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012.

34. WB předně uvedla, že dědické osvědčení má stejný účinek jako pravomocné usnesení o potvrzení nabytí dědictví, které slouží k prokázání dědické způsobilosti. Dále uvedla, že pokud by osvědčení bylo považováno za „veřejnou listinu“, hrozilo by, že proti němu bude možné uplatnit širší škálu důvodů pro neuznání, přičemž existence takové veřejné listiny brání možnosti získat později usnesení o potvrzení nabytí dědictví. Nakonec uvedla, že opomenutí Polské republiky informovat Komisi o tom, že notáři vydávající dědická osvědčení jsou právními odborníky, kteří spadají pod pojem „soud“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 650/2012 ve spojení s článkem 79 tohoto nařízení, nemá vliv na právní povahu těchto aktů.

35. Předkládající soud má za to, že k tomu, aby mohl o stížnosti WB rozhodnout, musí předem obdržet ujištění, že potvrzení odpovídající příloze 1 prováděcího nařízení č. 1329/2014 může být vydáno v případě rozhodnutí, která nepodléhají vykonatelnosti.

36. Na podporu této první otázky poukazuje předkládající soud hlavně na skutečnost, že výklad čl. 46 odst. 3 písm. b) nařízení č. 650/2012 ve spojení s jeho čl. 39 odst. 2 hovoří ve prospěch použití potvrzení v případě všech rozhodnutí včetně těch, které nepodléhají vykonatelnosti anebo jí podléhají pouze částečně. Toto řešení podle předkládajícího soudu potvrzuje i bod 5.1 formuláře I uvedeného v příloze 1 prováděcího nařízení č. 1349/2014.

37. Co se týče druhé předběžné otázky, předkládající soud uvádí, že je nutno zpřesnit definice pojmů „rozhodnutí“ a „soud“ ve smyslu nařízení č. 650/2012. Domnívá se zaprvé, že polští notáři, kteří vydávají dědická osvědčení, vykonávají soudní funkce ve smyslu bodu 20 odůvodnění nařízení č. 650/2012, přičemž tento pojem musí být v případě „určování právoplatných dědiců“ vykládán autonomně v rámci tohoto nařízení. V tomto ohledu zdůrazňuje, že ověření způsobilosti dědice představuje základní prvek řízení ve věcech dědictví.

38. Zadruhé si klade otázku, zda pojem „rozhodnutí“, který je uveden v čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012, znamená, že takové rozhodnutí má být vydáno orgánem příslušným k projednání potenciálně sporných věcí. Domnívá se, že tento aspekt je rozhodující vzhledem k analýze, kterou provedl zástupce notáře, pokud jde o jeho úlohu a účinky jím vydaného osvědčení. V tomto ohledu má předkládající soud za to, že právní kvalifikaci by měly zakládat právní účinky vyplývající z řízení o vydávání osvědčení o dědické způsobilosti, a nikoliv to, zda vydávající orgán je vázán návrhem účastníků řízení nebo zda musí být tento návrh podán na základě společné dohody.

39. Pokud jde o třetí předběžnou otázku, která se týká chybějícího oznámení ze strany členského státu podle článku 79 nařízení č. 650/2012, předkládající soud se domnívá, že obsah tohoto ustanovení neumožňuje jednoznačně vyřešit otázku, zda má toto oznámení konstitutivní, nebo jen čistě informativní povahu. V tomto ohledu zdůrazňuje, že kvalifikace této povahy oznámení nesmí záviset na rozhodnutí členského státu.

40. Pokud jde o čtvrtou a pátou předběžnou otázku položenou Soudnímu dvoru, předkládající soud v podstatě upřesňuje, že v případě, že dědické osvědčení vyhotovené polským notářem nemá být považováno za „rozhodnutí“, je nesporné, že splňuje podmínky pro to, aby bylo považováno za „veřejnou listinu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012.

41. Za těchto podmínek se Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Krajský soud ve Velkopolském Hořově) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 46 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 39 odst. 2 nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že potvrzení týkající se rozhodnutí v dědických věcech, jehož vzor stanoví příloha 1 prováděcího nařízení č. 1329/2014, lze vydat i v souvislosti s rozhodnutími, jimiž se potvrzuje postavení dědice, ale nepodléhají (a to ani částečně) vykonatelnosti?
- 2) Musí být čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že takové dědické osvědčení, které je vystavené ve formě notářského zápisu na základě nesporné žádosti všech účastníků řízení o vydání osvědčení a má právní účinky pravomocného soudního usnesení o potvrzení nabytí dědictví, jako je dědické osvědčení vyhotovené polským notářem, je rozhodnutím ve smyslu tohoto ustanovení?

a v důsledku toho

musí být čl. 3 odst. 2 první pododstavec nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že notáře, který vyhotovuje takové dědické osvědčení, je třeba považovat za soud ve smyslu posledně citovaného ustanovení?

3) Musí být čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že oznámení provedené členským státem na základě článku 79 nařízení je pouze informativní a není podmínkou pro považování právního odborníka s pravomocí v dědických věcech, který vykonává soudní funkce, za soud ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení, jestliže tento odborník splňuje podmínky vyplývající z posledně citovaného ustanovení?

4) V případě záporné odpovědi na otázky 1, 2 nebo 3:

musí být čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že kvalifikování takového vnitrostátního procesního nástroje osvědčujícího postavení dědice, jako je polské dědické osvědčení, jako rozhodnutí ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012 vylučuje, aby bylo považováno za veřejnou listinu?

5) V případě kladné odpovědi na otázku 4:

musí být čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že takové dědické osvědčení vystavené ve formě notářského zápisu na základě nesporné žádosti všech účastníků řízení o vydání osvědčení, jako je dědické osvědčení vyhotovené polským notářem, je veřejnou listinou ve smyslu tohoto ustanovení?“

IV. Analýza

42. Spor se týká vydání potvrzení podle nařízení č. 650/2012, které se týká buď rozhodnutí, nebo veřejné listiny v dědických věcech.

43. Podle mého názoru je důležité zdůraznit, že vyžití takových potvrzení se předpokládá buď v případě rozhodnutí za účelem jejich uznání nebo prohlášení o jejich vykonatelnosti [čl. 39 odst. 2, článek 43 a čl. 46 odst. 3) písm. b) tohoto nařízení], nebo v případě veřejných listin za účelem jejich použití v jiném členském státě (čl. 59 odst. 1 uvedeného nařízení) či pro účely prohlášení jejich vykonatelnosti (čl. 60 odst. 2 téhož nařízení).

44. Z okolností případu plyne, že WB podala žádost o potvrzení, aby byl v Německu uznán důkaz, že je dědičkou, v podobě dědického osvědčení vyhotoveného polským notářem⁹.

45. Přitom podle čl. 59 odst. 1 druhého pododstavce nařízení č. 650/2012 může být sice potvrzení připojeno k veřejné listině za účelem použití v jiném členském státě, neplatí to však pro rozhodnutí vydaná v členském státě. Podle čl. 39 odst. 2 a čl. 46 odst. 3 písm. b) tohoto nařízení je teprve v případě zpochybnění nutné vydat potvrzení na podporu žádosti o uznání, kterou může podat kterýkoli účastník, a to jakožto hlavní i vedlejší návrh.

⁹ – Je třeba poznamenat, že WB se rozhodla nežádat o vydání evropského dědického osvědčení, které bylo speciálně vytvořeno pro potřeby dědiců, aby mohli snadno prokázat své dědické postavení nebo svá práva (viz bod 67 odůvodnění nařízení č. 650/2012). Jak Soudní dvůr připomněl v rozsudku ze dne 21. června 2018, Oberle (C-20/17, dále jen „rozsudek Oberle“, EU:C:2018:485, bod 47), použití evropského dědického osvědčení není povinné a nenahrazuje dokumenty používané v členských státech. V písemném vyjádření předloženém krátce po vynesení rozsudku ze dne 1. března 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138), zástupce notáře uvedl, že tato věc ukazuje, jak obtížný je výklad rozsahu práv dědiců, s nimiž je leckdy nutno se vypořádat a kvůli nimž je dávana přednost vnitrostátním dokumentům.

46. V tomto ohledu lze uvést, že předkládající soud nehovoří o tom, že by ve vztahu k WB došlo k odmítnutí uznání ze strany německých bank, u nichž si zesnulý otec otevřel účty, což by odůvodňovalo žádost o potvrzení, ačkoli primárně tvrdí, že dědické osvědčení lze považovat za „rozhodnutí“ ve smyslu nařízení č. 650/2012.

47. Lze tedy uvést několik poznámek o přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

A. K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

48. Zprvce, jak Soudní dvůr připomněl v rozsudku Oberle, nařízení č. 650/2012 se vztahuje na dědictví s mezinárodním prvkem¹⁰. Rovněž uvedl, že vnitrostátní osvědčení spadají do jeho oblasti působnosti¹¹. V případě žádosti o potvrzení za účelem uznání rozhodnutí nebo použití veřejné listiny však není nezbytné prokazovat, že aktiva se nachází v jiném členském státě. Právě tento případ konkrétně ukazuje, že může být nezbytné prokázat dědickou způsobilost za účelem ověření, zda se v jiném členském státě nacházejí aktiva¹².

49. Zadruhé žádost o vydání potvrzení není podmíněna prokázáním toho, že v jiném členském státě byl podán návrh směřující k uznání rozhodnutí.

50. Zatřetí, jak zdůrazňuje předkládající soud ve své čtvrté otázce, rozhodnutí o tom, zda je dědické osvědčení považováno za „veřejnou listinu“, nebo za „rozhodnutí“ ve smyslu nařízení č. 650/2012, se vzájemně vylučují.

51. Za těchto okolností lze podle mého názoru veškeré pochybnosti o čistě hypotetické povaze otázky, a tedy i o její přípustnosti odmítnout.

B. K věci samé

52. Podle mého názoru je třeba posoudit nejprve druhou a třetí předběžnou otázku společně, neboť vyzývají Soudní dvůr, aby upřesnil, zda může být dědické osvědčení vydané notářem kvalifikováno jako „rozhodnutí“ vydané „soudem“ ve smyslu nařízení č. 650/2012, protože první, čtvrtá a pátá otázka přímo závisí na této kvalifikaci.

1. Pojmy „rozhodnutí“ a „soud“

53. Je namístě připomenout, že „rozhodnutí“ je definováno v čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012 jako každé rozhodnutí v dědických věcech vydané soudem členského státu bez ohledu na to, jak je toto rozhodnutí označeno, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem.

54. Proto je třeba zdůraznit, že na rozdíl od rozhodnutí soudního úředníka o nákladech řízení, které může být vykonáno v jiném členském státě, jak uvádí tento článek¹³, nebylo učiněno žádné upřesnění ohledně osvědčení o dědické způsobilosti, byť je základem pro vypořádání dědictví. Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí předkládající soud a zástupce notáře, není důvodné zohledňovat povahu rozhodnutí nebo jeho význam.

10 – Bod 32 rozsudku Oberle. Pokud jde o výraz „přeshraniční“, viz konkrétně znění bodů 7 a 67 odůvodnění uvedených v tomto bodě.

11 – Bod 30 rozsudku Oberle.

12 – V tomto ohledu se jeví jako relevantní znovu odkázat na evropský zatýkácí rozkaz, jak jsem navrhl v bodě 32 svého stanoviska ve věci Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2016:654). Kromě toho před vydáním rozsudku Oberle mohla diskuse o oblasti působnosti nařízení č. 650/2012 legitimně zakládat obavy, že účinky vnitrostátního osvědčení nebudou uznány.

13 – Rozhodnutí o nákladech řízení vydané soudním úředníkem je kvalifikováno jako „rozhodnutí“, jelikož „soudní úředník jedná jako orgán soudu, který rozhodoval ve věci samé, a v případě sporu rozhodne o nákladech řízení soudní orgán v pravém smyslu slova“. [rozsudek ze dne 2. června 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 16)].

55. Vedle toho je třeba uvést, že unijní zákonodárce stanovil dvě kritéria – jedno materiální a jedno organické.

56. Posouzení prvního z těchto kritérií nevyvolává žádné obtíže, protože Soudní dvůr v rozsudku Oberle rozhodl, že vnitrostátní osvědčení spadají do působnosti nařízení č. 650/2012 z důvodu jejich předmětu¹⁴.

57. Zbývá proto posoudit druhé kritérium, uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. g) tohoto nařízení, a sice zda je orgán vydávající rozhodnutí soudem.

58. Článek 3 odst. 2 první pododstavec uvedeného nařízení stanoví, že „soudem“ [se] rozumějí veškeré soudní orgány a všechny ostatní orgány a právní odborníci s pravomocí v dědických věcech, kteří vykonávají soudní funkce nebo jednají na základě zmocnění soudním orgánem nebo pod dohledem soudního orgánu [...]“.

59. Jde tedy nejen o orgány, jejichž status jim zaručuje nezávislost na ostatních orgánech státu, ale rovněž o orgány, na které se vztahují rovnocenné požadavky z titulu funkcí, které vykonávají, nebo z toho titulu, že zde intervenují soudní orgány.

60. Z toho vyplývá, že pojmy „rozhodnutí“ a „soudní funkce“ jsou úzce propojeny, což potvrzuje bod 22 odůvodnění nařízení č. 650/2012. Uvádí se v něm, že „[p]okud notáři vykonávají soudní funkce, jsou vázáni pravidly pro určení příslušnosti [15] a *jimi vydaná rozhodnutí* by měla obíhat v souladu s ustanoveními o uznávání, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí,“¹⁶ a pro rozptýlení jakékoli nejednoznačnosti stanoví, že, „[p]okud notáři nevykonávají soudní funkce, nejsou pravidly pro určení příslušnosti vázáni a *jimi vydané veřejné listiny* by měly obíhat v souladu s ustanoveními o veřejných listinách“¹⁷.

61. Mimoto čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec tohoto nařízení stanoví, že členské státy oznámí Komisi, které nesoudní orgány vykonávají soudní funkce stejně jako soudy.

62. V projednávaném případě je třeba konstatovat, že polské orgány neoznačily notáře za osoby vykonávající soudní funkce¹⁸.

63. V důsledku toho je třeba odpovědět na otázky předkládajícího soudu týkající se následků tohoto neoznámení, které byly uvedeny ve třetí otázce a budou určující pro potřebu vyjádřit se k pojmu „soudní funkce“, jenž je předmětem druhé otázky.

2. Důsledky chybějícího oznámení podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 650/2012

64. Soudní dvůr dosud neměl příležitost vyjádřit se k otázce rozsahu oznámení členských států podle ustanovení nařízení č. 650/2012. Nicméně podobná problematika byla posuzována v oblasti sociálního zabezpečení. To se týkalo zejména výkladu čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení¹⁹, ve znění nařízení

14 – Bod 30 rozsudku Oberle.

15 – K tomuto bodu viz rovněž bod 21 odůvodnění.

16 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

17 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

18 – Seznam ostatních orgánů a právních odborníků s postavením obdobným soudu v jednotlivých členských státech oznámených Komisi je dostupný na následující internetové adrese: https://e-justice.europa.eu/content_succession-380-fr.do?clang=fr.
Mimoto hypotéza přenesení pravomoci soudního orgánu nebo pravomoci pod dohledem soudu není v tomto stanovisku řešena, neboť nebyla vznesena.

19 – Úř. věst. 2004, L 166, s. 1, Zvl. vyd. 05/05, s. 72.

Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 465/2012 ze dne 22. května 2012²⁰, který stanoví, že členské státy oznámí Komisi prohlášení vztahující se na vnitrostátní dávky a neexistenci systému pojištění podle jednotlivých ustanovení nařízení č. 883/2004. Domnívám se, že judikatura Soudního dvora v této oblasti je použitelná na prohlášení stanovené v nařízení č. 650/2012 i přes rozdíly týkající se příslušných nástrojů, protože ukazuje konstantní východiska analýzy, která spočívají na základech, od nichž se patrně nelze odchýlit²¹.

65. Pokud jde tedy o nejnovější rozhodnutí, z rozsudku ze dne 3. března 2016, Komise v. Malta²², a ze dne 30. května 2018, Czerwiński²³, vyplývá, že Soudní dvůr rozhodl, že oznámení členských států zakládají domněnku, že oznámené vnitrostátní právní předpisy spadají do věcné působnosti dotčeného nařízení č. 883/2004, a naopak že skutečnost, že členský stát své vnitrostátní právní předpisy neoznámil podle těchto nařízení, nemůže sama o sobě doložit, že tento právní předpis do působnosti uvedeného nařízení nespadá²⁴. Do doby, než jsou prohlášení členského státu změněna nebo zrušena, k nim musí ostatní členské státy přihlížet²⁵.

66. Soudní dvůr dodal, že v případě pochybnosti o správnosti oznámení učiněných jiným členským státem, zejména pokud jde o kvalifikaci, jakou tento stát mohl provést²⁶, „vnitrostátní soud, kterému je předložen spor související s vnitrostátními právními předpisy, se může vždy zabývat [touto] kvalifikací [...] ve věci, která je mu předložena, a případně položit Soudnímu dvoru příslušnou předběžnou otázku“²⁷.

67. Kromě toho, jestliže kvalifikaci musí samostatně provést dotčený vnitrostátní soud, oznámení učiněné příslušným vnitrostátním orgánem tento soud nezavazuje²⁸. Podle mě je tomu tak stejně v případě chybějícího oznámení.

68. S ohledem na všechny tyto úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr v odpovědi na třetí předběžnou otázku uvedl, že chybějící oznámení podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 650/2012 ze strany Polské republiky ohledně výkonu soudní funkce notářem nemá konečnou povahu.

69. Následně je třeba posoudit druhou otázku předkládajícího soudu, jejíž podstatou je, zda musí být nařízení č. 650/2012 vykládáno v tom smyslu, že v Polsku notáři jednající v rámci pravomocí, které jim jsou svěřeny vnitrostátním právem pro vypracování dědického osvědčení, vykonávají soudní funkce.

20 – Úř. věst. 2012, L 149, s. 4, dále jen „nařízení č. 883/2004“.

21 – Naopak na rozdíl od toho, co tvrdí Wautelet, P., In Bonomi A., a Wautelet, P., *Le droit européen des successions, Commentaire du règlement (UE) n° 650/2012, du 4 juillet 2012*, 2. vydání, Bruylant, Brusel, 2016, bod 71, poznámka pod čarou 89, s. 173, se nedomnívám, že by mohlo být provedeno srovnání s ustanoveními nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (Úř. věst. 2000, L 160, s. 1), ve znění nařízení Rady (ES) č. 603/2005 ze dne 12. dubna 2005 (Úř. věst. 2005, L 100, s. 1) (dále jen „nařízení č. 1346/2000“), ani s rozsudkem ze dne 21. ledna 2010, MG Probud Gdynia (C-444/07, EU:C:2010:24, bod 40). Příloha A nařízení č. 1346/2000 totiž obsahuje seznam postupů, na které se toto nařízení použije, a tvoří jeho nedílnou součást. Stejně je tomu i v případě čl. 4 bodu 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. 2004, L 143, s. 15), a článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1), z čehož Soudní dvůr vyvodil, že tyto články se výslovně týkají orgánů, které jsou v nich zmíněny nebo vyjmenovány, přičemž chorvatští notáři pod ně nespadají [viz rozsudky ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, bod 34), a ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 46)].

22 – Věc C-12/14, EU:C:2016:135.

23 – Věc C-517/16, EU:C:2018:350.

24 – Viz rozsudek ze dne 30. května 2018, Czerwiński, (C-517/16, EU:C:2018:350, body 31 a 32, jakož i citovaná judikatura).

25 – Viz rozsudek ze dne 3. března 2016, Komise v. Malta (C-12/14, EU:C:2016:135, bod 39).

26 – Viz rozsudek ze dne 30. května 2018, Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, bod 36 a citovaná judikatura).

27 – Rozsudek ze dne 30. května 2018, Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, bod 37 a citovaná judikatura).

28 – Viz rozsudek ze dne 30. května 2018, Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, body 38 a 39).

3. Pojem „soudní funkce“

70. Španělská a maďarská vláda mají za to, že pojem „soud“ použitý v nařízení č. 650/2012 se vztahuje nejen na soudy v pravém slova smyslu, jak se uvádí v bodě 20 odůvodnění tohoto nařízení, ale rovněž obecně na jakýkoliv orgán, který vykonává funkci za rovnocenných podmínek, jako je v projednávání věci notář, který vydává dědické osvědčení podle polského práva. Komise, stejně jako Polská republika, zastává opačný názor, přičemž na jednání s ohledem na odůvodnění rozsudku Oberle upřesnila, že v případě nesoudních orgánů se tento pojem vztahuje pouze na sporná řízení.

71. Pojem „soudní funkce“ musí být podle ustálené judikatury Soudního dvora v případě, že neexistuje výslovný odkaz na právo členských států za účelem vymezení smyslu a rozsahu, vykládán autonomním a jednotným způsobem, přičemž musí být zohledněno nejen znění článku 3 nařízení č. 650/2012, ale rovněž obecná systematika a účel tohoto nařízení²⁹.

a) Znění

72. Nejprve je třeba zdůraznit zvláštní povahu pojmu „soud“ v nařízení č. 650/2012. Jak totiž vyplývá z bodu 4.1 článku 2 důvodové zprávy k návrhu Komise³⁰, „[p]ojem soud použitý v tomto nařízení je chápán v širším slova smyslu a zahrnuje další orgány, pokud vykonávají soudní funkci, zejména na základě přenesení pravomoci, tzn. včetně notářů a soudních úředníků“.

73. Například na rozdíl od nařízení č. 805/2004 a č. 1215/2012, která v tomto ohledu neobsahují žádné obecné ustanovení³¹, nařízení č. 650/2012 stanoví v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci, že pojem „soud“³² zahrnuje nejen soudní orgány, ale rovněž všechny ostatní orgány s pravomocí v dědických věcech, které vykonávají soudní funkce a které splňují určité podmínky vyjmenované v témže ustanovení³³.

74. Tato podmínka týkající se funkce vykonávané nesoudním orgánem musí být navázána na ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle které platí, že „pokud jde o funkce notářů, [...] existují zásadní rozdíly mezi soudními funkcemi a funkcemi notářů“³⁴.

75. Kvalifikační kritéria vykonávaných funkcí jsou uvedena v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 650/2012, podle něhož „tyto ostatní orgány a právní odborníci [musí nabízet] záruky nestrannosti a práva všech stran být vyslechnut a [...] jejich rozhodnutí vydaná podle práva členského státu, v němž působí:

- a) [musí] být napad[nutelná] před soudním orgánem nebo jím přezkoum[atelná]; a
- b) [musí mít] obdobnou sílu a účinky jako rozhodnutí soudního orgánu v téže věci.“

29 – Viz rozsudky ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, bod 32), a ze dne 1. března 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138, bod 32).

30 – Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a veřejných listin ve věcech dědictví a vytvoření evropského dědického osvědčení [COM (2009) 154 final]. Viz rovněž bod 20 odůvodnění nařízení č. 650/2012.

31 – V rozsudcích ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, bod 35), a ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 48). Viz rovněž podrobnosti o různých jazykových verzích uvedené ve stanovisku generálního advokáta M. Bobka ve věci Pula Parking (C-551/15, EU:C:2016:825, body 68 a 71).

32 – Pokud jde o podrobný popis různých definic pojmu „soud“, viz mé stanovisko ve věci Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2016:654, bod 67 a násl.).

33 – V tomto ohledu viz rozsudky ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, bod 35), a ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 48), jakož i bod 20 odůvodnění nařízení č. 650/2012.

34 – Rozsudek ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 47 a citovaná judikatura).

b) Obecná systematika nařízení č. 650/2012 a sledovaný cíl

76. Podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 650/2012 zajišťují dodržování zásady vzájemné důvěry při výkonu spravedlnosti v členských státech Unie, která je základem při uplatňování ustanovení tohoto nařízení o uznávání a výkonu rozhodnutí v jiném členském státě, která se inspiroují nařízením (ES) č. 44/2001³⁵.

77. Tyto podmínky zakládají rozdíl v právním režimu oběhu „rozhodnutí“ a „listin“ v členských státech, který byl vyjasněn zvláště v článku 59 nařízení č. 650/2012³⁶.

78. Kromě podmínky nestrannosti je proto podle mě funkčním kritériem, které je třeba použít, kritérium pravomoci svěřené příslušnému orgánu rozhodnout o případném sporu³⁷ nebo rozhodnout z vlastní pravomoci na základě vlastního posouzení, což je důvodem pro dodržování základních procesních zásad, jako je zásada kontradiktornosti, jakož i pro existenci opravných prostředků, které zaručují volný oběh rozhodnutí podle ustálené judikatury Soudního dvora³⁸. Z těchto důvodů mám za to, že není namístě odchýlit se od tohoto výkladu v dědických věcech, který se musí vztahovat na rozhodnutí ve sporném či nesporném řízení³⁹.

79. Pokud jde tedy o nesoudní orgány podle nařízení č. 650/2012, jediným užitečným kritériem je kritérium výkonu rozhodovací pravomoci⁴⁰. Jinými slovy, pravomoc dotčeného nesoudního orgánu nesmí záviset pouze na vůli účastníků. V takovém případě totiž platí, že i když by měl tento orgán provádět kontrolu, jeho úlohou je zapsat dohodu účastníků do rejstříku a v případě obtíží je odkázat na řízení před soudním orgánem⁴¹.

80. Konstatování konsensuálního základu řízení, jehož důsledkem je neexistence opravných prostředků, vede k nutnosti vyloučit jakoukoliv diskusi o rovnocennosti účinků vydané listiny a účinků rozhodnutí vyneseného soudním orgánem ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. b) nařízení č. 650/2012, jelikož kvalifikační kritéria stanovená v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci tohoto nařízení jsou kumulativní.

81. Navrhuji tedy výklad, který lze přirovnat k výkladu vyplývajícimu z rozsudku Oberle nedávno vydaného Soudním dvorem. Vyžaduje však určitá terminologická upřesnění.

35 – Nařízení Rady (ES) ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42). Pokud jde o proces přijímání nařízení č. 650/2012, viz návrh nařízení citovaný v poznámce pod čarou 30 tohoto stanoviska, zejména bod 4.4 důvodové zprávy. Viz rovněž bod 59 odůvodnění nařízení č. 650/2012. „S ohledem na obecný cíl tohoto nařízení, kterým je vzájemné uznávání rozhodnutí vydaných v členských státech v oblasti dědění, bez ohledu na to, zda byla tato rozhodnutí vydána ve sporných nebo nesporných řízeních, by toto nařízení mělo stanovit pravidla pro uznávání, vykonatelnost a výkon rozhodnutí podobná těm, jež jsou obsažena v jiných unijních předpisech pro oblast justiční spolupráce v občanských věcech.“ V tomto ohledu viz rozsudky ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, body 40 až 43), a ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 54).

36 – Pro srovnání viz znění článku 46 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. 2003, L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243): „Veřejné listiny přijaté a vykonatelné v jednom členském státě a dohody stran vykonatelné v členském státě původu jsou uznávány a prohlašovány za vykonatelné za stejných podmínek jako rozhodnutí.“

37 – V rozsudku ze dne 2. dubna 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219, bod 25). Viz rovněž mé stanovisko ve věci BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse (C-579/17, EU:C:2018:863, bod 51).

38 – Viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, bod 43).

39 – Srov. rozsudek ze dne 15. listopadu 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a další (C-456/11, EU:C:2012:719, body 31 a 32). Soudní dvůr v zásadě uvedl, že restriktivní výklad pojmu „rozhodnutí“ by měl za následek vytvoření kategorie aktů přijatých soudy, které ostatní soudy členských států nemají povinnost uznávat, a to, že kvalifikace rozhodnutí nemusí být spojena s kvalifikací vycházející z práva jiného členského státu.

40 – Srov. rozsudky ze dne 24. května 2011, Komise v. Rakousko (C-53/08, EU:C:2011:338, bod 85), a ze dne 1. února 2017, Komise v. Maďarsko (C-392/15, EU:C:2017:73, bod 108 a citovaná judikatura).

41 – Viz rozsudek ze dne 2. června 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 18), mé stanovisko ve věci Gothaer Allgemeine Versicherung a další (C-456/11, EU:C:2012:554, bod 38), jakož i stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Oberle (C-20/17, EU:C:2018:89, bod 74 a citované teoretické výklady). Srov. rozsudky ze dne 24. května 2011, Komise v. Rakousko (C-53/08, EU:C:2011:338, bod 103), a ze dne 1. února 2017, Komise v. Maďarsko (C-392/15, EU:C:2017:73, bod 116).

82. V této věci, která se týkala příslušnosti německého soudu k vydání dědického osvědčení s omezeným rozsahem účastníkovi dědického řízení v Německu, dal Soudní dvůr přednost nikoli povaze nebo významu zjištění ohledně dědické způsobilosti pro další průběh dědického řízení, nýbrž centralizaci řízení zahájených před soudem v pravém slova smyslu v jediném členském státě „nezávisle na sporné či nesporné povaze řízení“⁴².

83. Soudní dvůr rozhodl, že „pravidlo [mezinárodní příslušnosti soudů členských států v řízeních o opatřeních vztahujících se na dědictví jako celek⁴³] uvedené v [...] článku 4 [nařízení č. 650/2012] se týká rovněž řízení, která nevedou k přijetí soudního rozhodnutí“⁴⁴. Soudní dvůr rozhodl v tomto smyslu s ohledem na cíl sledovaný nařízením č. 650/2012, kterým je zamezit štěpení dědictví⁴⁵.

84. Z toho vyvozují dva poznatky. Zaprvé, Soudní dvůr upřednostnil organické kritérium týkající se postavení příslušného orgánu, který vydal dědické osvědčení, a nikoli funkční kritérium vztahující se na povahu řízení, neboť se jednalo o soud, který mohl být příslušný v případě sporu v dědických věcech⁴⁶. Z toho vyplývá, že rozhodujícím kritériem pro posouzení funkcí nesoudního orgánu zůstává kritérium výkonu rozhodovací pravomoci bez ohledu na povahu řízení, které může být sporné či nesporné.

85. Zadruhé, jak potvrdila diskuze na jednání, vzhledem k této dualitě řízení podle nařízení č. 650/2012 je třeba být obezřetný, pokud jde o podmínky použití výrazu „soudní funkce“. V bodě 38 rozsudku Oberle totiž Soudní dvůr použil tento výraz jako protiklad k vnitrostátnímu řízení nesporné povahy. V bodě 40 uvedeného rozsudku použil Soudní dvůr ve stejné souvislosti výraz „přijetí rozhodnutí čistě soudní povahy“. Kromě toho v bodě 42 uvedeného rozsudku Soudní dvůr odkázal na dědická prohlášení přijatá soudy, načež uvedl, že „pravidlo příslušnosti uvedené v [...] článku 4 se týká rovněž řízení, která nevedou k přijetí *soudního rozhodnutí*“⁴⁷, přičemž tento výraz je obecně chápán tak, že se vztahuje na existenci sporu, zejména v případě posuzování přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce⁴⁸.

86. V návaznosti na předchozí vysvětlení tedy navrhuji výklad, že výraz „soudní funkce“ se týká jak sporných soudních řízení, tak nesporných soudních řízení, pokud nesporná soudní řízení nespočívají pouze na vůli účastníků.

87. V každém případě musí být dosah rozsudku Oberle omezen na otázku týkající se mezinárodní příslušnosti soudů, o které bylo rozhodováno s velkým důrazem na hlavní přínos nařízení č. 650/2012, a sice odstranění rozdílných kritérií pro určování příslušnosti v dědických věcech. Toto rozhodnutí sice nesmí být vyhrazeno soudním orgánům, jeho odůvodnění však neumožňuje se domnívat, že Soudní dvůr zamýšlel změnit obsah tohoto pojmu „soudní funkce“ tak, že by ho rozšířil na listiny, jejichž účinkem je zápis soukromého projevu vůle do rejstříku.

88. Jinými slovy, tento rozsudek nevěští širší pojetí pojmu „rozhodnutí“, které by mohlo být spojeno s pojetím pojmu „soud“, který je v dědických věcech specifický.

42 – Bod 44 rozsudku Oberle. V bodě 38 tohoto rozsudku Soudní dvůr uvedl, že podle „předkládacího rozhodnutí [...] postup vydávání vnitrostátních dědických osvědčení je svou povahou nesporné řízení a [...] *rozhodnutí* týkající se vydání takových osvědčení obsahují pouze skutková zjištění a neobsahují součásti, které by mohly zakládat překážku věci pravomocně rozsoudené“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

43 – Vyjádření z bodu 44 rozsudku Oberle.

44 – Bod 42 rozsudku Oberle.

45 – Viz bod 56 rozsudku Oberle.

46 – Takové kritérium by mohlo být připodobněno podmínce obsažené v čl. 42 odst. 2 písm. b) bodu i) nařízení č. 1215/2012 pro výkon rozhodnutí o předběžném opatření. Osvědčení vydané za tímto účelem soudem původu musí prokázat, že tento soud je příslušný k rozhodnutí ve věci samé.

47 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

48 – Pro připomenutí vývoje judikatury Soudního dvora ve smyslu širokého výkladu viz mé stanovisko ve věci BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse (C-579/17, EU:C:2018:863, bod 34).

89. Z uvedeného rozsudku týkajícího se nesporného řízení tedy nelze vyvodit, že jakýkoli nesoudní orgán, který vydává dědická osvědčení při neexistenci sporu, vydává rozhodnutí stejně jako soud ve smyslu ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) nařízení č. 650/2012.

90. Stejně tak nelze argumentovat tím, jak navrhuje polský zástupce notáře, že pojem „rozhodnutí“ je použit v článku 72 nařízení č. 650/2012 týkajícím se opravného prostředku, který lze podat poté, co bylo vydáno evropské dědické osvědčení, neboť toto osvědčení má autonomní právní režim, jak uvedl Soudní dvůr v rozsudku Oberle⁴⁹, a že tento pojem je používán bez ohledu na vydávající orgán uvedený v článku 67 tohoto nařízení, který musí být vykládán ve spojení s jeho článkem 64.

91. Právě ve světle těchto vysvětlení je nyní třeba kvalifikovat funkce, které vykonává polský notář při vypracovávání dědického osvědčení.

4. Posouzení funkce polského notáře ve světle vymezených kritérií

92. Jak vyplynulo z mého zkoumání, podle článku 4 a čl. 5 odst. 1 notářského řádu vedou notáři svůj úřad⁵⁰ na vlastní účet a vykonávají svou hlavní činnost za úplatu na základě dohody s účastníky v mezích stanovených sazeb.

93. Pokud jde o činnosti notáře v dědických věcech, je třeba úvodem připomenout, že podle článku 1027 občanského zákoníku se dědická práva dědice ve vztahu k třetím osobám, které nejsou oprávněnými dědici, osvědčují na základě usnesení o potvrzení nabytí dědictví nebo dědického osvědčení. Předkládající soud uvedl⁵¹, že tato alternativa byla vytvořena v roce 2009 pro nesporná řízení o dědictví.

94. Před notářem tak může být řízení o vydání osvědčení o dědické způsobilosti zahájeno pouze v případě shody všech zúčastněných stran⁵² nebo neexistence pochybností⁵³ o pravomoci tuzemských soudů, obsahu příslušného cizího práva, osobě dědice a dědických právech. Vyhotovení dědického osvědčení musí odmítnout, zejména pokud při sepisování protokolu o dědictví nebyli přítomni všichni oprávnění dědici⁵⁴. Pokud bylo vydáno více dědických osvědčení, soud příslušný pro dědické věci tato osvědčení zruší a vydá usnesení o potvrzení nabytí dědictví⁵⁵. V souladu s čl. 669¹ odst. 1 občanského soudního řádu existence usnesení o potvrzení nabytí dědictví ruší již zaregistrované dědické osvědčení. Ačkoli má osvědčení stejné účinky jako usnesení o potvrzení nabytí dědictví⁵⁶, nevztahuje se na něj překážka věci rozsouzené⁵⁷ a nemůže být proti němu podán opravný prostředek. Může být pouze zrušeno, zejména v případech stanovených v člancích 669¹ a 679⁵⁸ občanského soudního řádu.

49 – Bod 46 tohoto rozsudku.

50 – Polský výraz „kancelaria“.

51 – V bodě 3 předkládacího rozhodnutí označeném „Ustanovení vnitrostátního práva“ (s. 9 českého překladu).

52 – Článek 95c odst. 2 první odrážka notářského řádu. Předkládající soud uvádí, že návrh na vydání notářského osvědčení je vyhrazen pouze dědicům, kteří se musí shodnout na obsahu (s. 9 překladu žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, poslední dva odstavce).

53 – Článek 95e odst. 1 notářského řádu.

54 – Článek 95e odst. 2 druhá odrážka notářského řádu.

55 – Článek 669¹ odst. 2 občanského soudního řádu.

56 – Článek 95j notářského řádu.

57 – Články 363 a násl. občanského soudního řádu, podle písemného vyjádření polské vlády.

58 – Podle právní nauky citované polskou vládou („Komentarz do art 95j Prawa o notariacie“, In Szereda, A., *Czynności notarialne. Komentarz do art. 79-112 Prawa o notariacie*, Legalis, Varšava, 2018) viz rovněž další případy:

– dědické osvědčení bylo zaregistrováno pro dědictví po osobě, která byla prohlášena za mrtvou nebo jejíž úmrtí bylo konstatováno soudním rozhodnutím, a dané rozhodnutí o prohlášení nebo konstatování smrti zůstavitele bylo zrušeno (článek 678 občanského soudního řádu);

– poté, co soud s konečnou platností potvrdil zrušení prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví, došlo ke změně, pokud jde o osoby, ve vztahu ke kterým bylo zaregistrováno dědické osvědčení (čl. 690 odst. 2 občanského soudního řádu).

95. Z těchto ustanovení jasně vyplývá, že úkoly svěřené notáři v dědických věcech jsou vykonávány na konsensuálním základě, který spočívá na předchozí existenci souhlasu zúčastněných stran nebo shodné vůle mezi nimi, a v případě neexistence dohody nemají na pravomoci soudu vliv. Nelze je jako takové považovat za přímo a specificky spjaté s výkonem soudní funkce.

96. Jak již Soudní dvůr judikoval v rámci řízení o nesplnění povinnosti⁵⁹, tento závěr není vyvrácen skutečností, že notář je povinen ověřit, že byly dodrženy právem požadované podmínky, kterých se dovolává zástupce notáře, neboť nevykonává žádnou rozhodovací pravomoc, s výjimkou pravomoci odmítnout vystavení dědického osvědčení, ani tím, že vydané akty vyvolávají stejné účinky jako soudní rozhodnutí.

97. S ohledem na všechny tyto úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na druhou otázku předkládajícího soudu tak, že čl. 3 odst. 2 první pododstavec nařízení č. 650/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že notář, který sepíše dědické osvědčení na základě souhlasné žádosti všech účastníků notářského řízení podle ustanovení polského práva, nespadá pod pojem „soud“ ve smyslu tohoto nařízení. Polské dědické osvědčení sepsané notářem proto nepředstavuje „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) uvedeného nařízení, ke kterému musí být přiloženo potvrzení týkající se rozhodnutí v dědických věcech odpovídající formuláři I uvedenému v příloze 1 prováděcího nařízení č. 1329/2014.

98. Proto není třeba odpovídat na první ani na čtvrtou otázku předkládajícího soudu, které se tak stávají bezpředmětnými. Zbývá tedy posoudit poslední pátou otázku, která se týká toho, zda je dotčený akt „veřejnou listinou“.

5. Kvalifikace dědického osvědčení jako „veřejné listiny“

99. Podle definice uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012 vyplývá kvalifikace aktu jako „veřejné listiny“ z toho, že její pravost se vztahuje na podpis i na obsah veřejné listiny a byla ověřena orgánem veřejné moci či jiným orgánem zmocněným pro tento účel členským státem původu.

100. Tato definice, která je inspirována definicí uvedenou Soudním dvorem v rozsudku ze dne 17. června 1999, *Unibank*⁶⁰, s odkazem na výklad článku 50⁶¹ Bruselské úmluvy o soudní příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsané v Luganu dne 16. září 1988⁶², nepřejímá podmínku vykonatelnosti aktu⁶³. Ve stejném znění je uvedena v čl. 4 odst. 3 písm. a) nařízení č. 805/2004, v čl. 2 odst. 1 bodě 3 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností⁶⁴, v čl. 2 písm. c) nařízení č. 1215/2012 a čl. 3 odst. 1 písm. c) nařízení Rady (EU) 2016/1103 ze dne 24. června 2016, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství⁶⁵.

59 – Mimo jiné rozsudky ze dne 1. února 2017, *Komise v. Maďarsko* (C-392/15, EU:C:2017:73, body 118 a 121, jakož i citovaná judikatura), a ze dne 15. března 2018, *Komise v. Česká republika*, C-575/16, nezveřejněný, EU:C:2018:186, body 124 a 126). V této poslední uvedené věci Soudní dvůr v bodě 90 svého rozsudku konstatoval, že „Česká republika zašesté tvrdí, že jedná-li notář jako soudní komisař, musí na něj být pohlíženo jako na „soud“ ve smyslu nařízení č. 650/2012, neboť v českém právním řádu vykonávají notáři v určitých dědických záležitostech soudní funkce stejně jako soudy. Česká republika poznamenává, že jelikož je notář ve funkci soudního komisaře pověřen projednáváním pozůstalosti, je vázán pravidly zakotvenými v tomto nařízení, neboť vykonává soudní funkce. Z tohoto titulu notář naplňuje podmínky, aby mohl být považován za „soud“ ve smyslu článku 267 SFEU, a podle tohoto ustanovení se může obrátit na Soudní dvůr s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu uvedeného nařízení. Proto musí být jeho činnost považována za spjatou s výkonem veřejné moci pro účely nařízení č. 650/2012.“

60 – C-260/97, EU:C:1999:312, body 16 a 17.

61 – V tomto ohledu viz zpráva Jenarda a Möllera k Úmluvě o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, uzavřené v Luganu dne 16. září 1988 (Úř. věst. 1990, C 189, s. 57, bod 72).

62 – Úř. věst. 1988, L 319, s. 9.

63 – Viz Wautelet, P., In Bonomi, A. a Wautelet, P., op.cit., bod 60, s. 168.

64 – Úř. věst. 2009, L 7, s. 1.

65 – Úř. věst. 2016, L 183, s. 1.

101. V bodě 62 odůvodnění nařízení č. 650/2012 je upřesněno, že „pravost“ veřejné listiny, která je definovaná tak, že musí vyplývat z dodržování různých požadavků, které se týkají se formálních náležitostí, dostavení se účastníků řízení a osvědčování a které souvisí s pravomocí vykonávanou orgánem, který tyto požadavky stanovil, je třeba považovat za autonomní pojem.

102. Jak rozhodl Soudní dvůr před vstupem v platnost nařízení č. 650/2012 a zvláště článku 3 odst. 1 písm. i) bodu ii), pro použití nařízení č. 44/2001 je první kritériem, které je třeba ověřit, kritérium „účasti orgánu veřejné moci nebo jakéhokoli jiného subjektu oprávněného státem původu“⁶⁶. Stejně jako v případě rozhodnutí je sledovaným cílem usnadnit oběh těchto dokumentů⁶⁷.

103. Druhé kritérium zakotvené v čl. 3 odst. 1 písm. i) bodě i) nařízení č. 650/2012 se týká úlohy orgánu veřejné moci. Tuto úlohu nelze omezovat na ověřování podpisů. Orgán veřejné moci musí rovněž ověřit obsah veřejné listiny, což podle mého názoru znamená, že nesmí vyplývat z pouhých prohlášení nebo projevů vůle, a že proto může být založena odpovědnost příslušného orgánu za údaje uvedené ve veřejné listině.

104. Právě s ohledem na tyto požadavky proto musí být posouzeny podmínky pravosti stanovené polským právem.

105. V projednávané věci je nesporné, zaprvé že v polském právním řádu jsou notáři oprávněni vystavovat veřejné listiny.

106. Zadruhé, při vydání dědického osvědčení se notář nespokojí se shodným prohlášením dědiců. Proveďte rovněž kontrolu, na základě které může odmítnout vydání dědického osvědčení⁶⁸.

107. Zatřetí, toto osvědčení je zaregistrováno a podle článku 95j notářského řádu má stejné účinky jako konečné rozhodnutí o dědictví.

108. Z toho vyplývá, že vzhledem k podmínkám, za kterých polský notář vydává dědické osvědčení, je třeba ho považovat za „veřejnou listinu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. i) nařízení č. 650/2012.

109. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr odpověděl na pátou předběžnou otázku tak, že čl. 3 odst. 1 písm. i) tohoto nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že dědické osvědčení vydané polským notářem je veřejnou listinou, k jejíž kopii může být připojen formulář podle čl. 59 odst. 1 uvedeného nařízení, který odpovídá formuláři uvedenému v příloze 2 prováděcího nařízení č. 1329/2014.

V. Závěry

110. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr na předběžné otázky položené Sądem Okręgowym w Gorzowie Wielkopolskim (Krajský soud ve Velkopolském Hořově, Polsko) odpověděl následovně:

„1) Chybějící oznámení podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, ze strany Polské republiky ohledně výkonu soudní funkce notářem nemá konečnou povahu.

⁶⁶ – Rozsudek ze dne 17. června 1999, Unibank (C-260/97, EU:C:1999:312, bod 15). Viz rovněž bod 18 tohoto rozsudku.

⁶⁷ – Viz články 59 a 60 nařízení č. 650/2012.

⁶⁸ – Viz bod 94 tohoto stanoviska.

- 2) Článek 3 odst. 2 první pododstavec nařízení č. 650/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že notář, který sepíše dědické osvědčení na základě souhlasné žádosti všech účastníků notářského řízení podle ustanovení polského práva, nespadá pod pojem „soud“ ve smyslu tohoto nařízení. Polské dědické osvědčení sepsané notářem proto nepředstavuje „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) uvedeného nařízení, ke kterému musí být přiloženo potvrzení týkající se rozhodnutí v dědických věcech odpovídající formuláři I uvedenému v příloze 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1329/2014 ze dne 9. prosince 2014, kterým se stanoví formuláře uvedené v nařízení č. 650/2012.
- 3) Článek 3 odst. 1 písm. i) nařízení čl. 650/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že dědické osvědčení vydané polským notářem je veřejnou listinou, k jejíž kopii může být připojen formulář podle čl. 59 odst. 1 uvedeného nařízení, který odpovídá formuláři uvedenému v příloze 2 prováděcího nařízení č. 1329/2014.“